

Myndigheten för yrkeshögskolans yttrande över betänkandet Ett land att besöka En samlad politik för hållbar turism och växande besöksnäring (SOU 2017:95)

Sammanfattning

Myndigheten stödjer betänkandets förslag i sin helhet. De synpunkter som myndigheten framhåller är i huvudsak behov av kompletteringar och förtydliganden samt mindre korrigeringar i löpande text, se rubriken Synpunkter.

När det gäller beskrivningar och bedömningar som spänner över olika politikområden är det viktigt att få en helhetsbild över de aktörer som är verksamma inom kompetensförsörjningsområdet. Det kan exempelvis handla om att synliggöra alla aktörers roller när det gäller utbildningskartan.

Myndigheten för yrkeshögskolan, MYH, är en aktör som bidrar till att kompetensförsörja arbetslivet med rätt kompetens i rätt tid. MYH är en av de statliga myndigheter som i den nationella strategin för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015-2020 lyfts fram som särskilt betydelsefulla i det regionala tillväxtarbetet. Kompetensförsörjning är ett prioriterat område i den nationella strategin för att nå målen om regional tillväxt. MYH:s verksamhet har en direkt koppling till kompetensförsörjning i och med de uppgifter som MYH har enligt sin instruktion.

Inom utbildningsområdet är det främst yrkeshögskoleutbildningar som knyter an till arbetslivets behov av utbildade. Arbetslivet fungerar som kravställare och är med och formar de utbildningar som finns inom yrkeshögskolan.

Ett av utredningens förslag är att ge Tillväxtverket ett stärkt mandat att samordna, leda och återrapportera arbetet i Besöksnäringens myndighetsgrupp. MYH ser med fördel framemot att bidra i en sådan myndighetsgrupp utifrån att vi är en aktör inom kompetensförsörjningsområdet när det gäller eftergymnasiala yrkesutbildningar inom den branschen. MYH ser även med fördel att övriga nationella utbildningsmyndigheter tas med i gruppen. På så sätt får man en helhetsbild av utbildningsutbudet i Sverige.

När det gäller kompetensförsörjning saknar myndigheten ett resonemang i utredningen när det gäller att bibehålla den kompetens som redan finns inom besöksnäringen. Det kan exempelvis handla om att utvärdera vad det är för insatser som krävs för att attrahera att redan verksamma individer i branschen vill stanna kvar och fortsätta arbeta.

Synpunkter

Nedan följer MYH:s synpunkter och kommentarer på några specifika delar.

3.2 Besöksnäringens aktörssystem

På sidan 67 anges ett antal aktörer inom strategisk kompetensförsörjning. Myndigheten för yrkeshögskolan omnämns inte. MYH:s verksamhet har en tydlig koppling till strategisk

kompetensförsörjning och är en av de myndigheter som lyfts fram som en betydelsefull aktör i den nationella strategin för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015-2020.

3.2.1 Internationell och nationell nivå

På sidan 71 skriver utredningen "Utbildningsväsendet finns på nationell nivå i form av bland annat universitet och högskolor, Myndigheten för yrkeshögskolan, nationella programråd och folkhögskolan". Det är otydligt vad utredaren menar med utbildningsväsendet. Detta då exemplen är en sammanblandning av nationella myndigheter, programråd och utbildningsformer.

6.2 Aktörer

På sidan 156 skriver utredningen om Myndigheten för yrkeshögskolans uppgifter. MYH:s uppgifter är bland annat att fördela statliga medel till utbildningar som bäst tillgodoser arbetslivets och samhällets behov av kompetens, vara den nationella samordningspunkten för den europeiska referensramen för kvalifikationer för livslångt lärande, European Qualifications Framework (EQF) ¹, främja användningen och utvecklingen av validering inom de utbildningar som myndigheten ansvarar för och stödja branscherna i deras arbete med att utveckla och kvalitetssäkra samt informera om modeller för validering. Myndigheten ansvarar också för frågor om stöd för eftergymnasiala konst- och kulturutbildningar och vissa tolkutbildningar inom folkbildningen. Myndigheten har tillsyn över utbildningar inom sitt ansvarsområde och hanterar klagomål som rör utbildningarna. Utöver det genomförs granskning av utbildningarnas kvalitet, uppföljning av utbildningarnas resultat och framställning av statistik.

På samma sida finns en felaktig skrivning om myndighetens uppgift kring validering. Det är UHR:s uppdrag som omnämns. MYH ska främja användningen och utvecklingen av validering inom de utbildningar som myndigheten ansvarar för. Utöver det ska myndigheten stödja branscherna i deras arbete med att utveckla och kvalitetssäkra samt informera om modeller för validering.

6.4.2 Stöd för att anställa nyanlända

På s. 164 omnämns myndighetens uppgift kring validering. En förändring av instruktionen gjordes i november 2017 och som trädde i kraft 1 januari 2018. Den nya skrivningen lyder: MYH ska stödja branscherna i deras arbete med att utveckla och kvalitetssäkra samt informera om modeller för validering.

6.5.4 Yrkeshögskolan

På sidan 171 nämns att arbetslivserfarenhet har slopats som förkunskapskrav.

Om det finns särskilda skäl får kraven på särskilda förkunskaper även avse yrkeserfarenhet och andra kunskaper om det är av betydelse för utbildningens speciella inriktning eller det yrkesområde som utbildningen förbereder för. Yrkeserfarenheten ska ha betydelse för utbildningens speciella inriktning eller det yrkesområde som utbildningen förbereder för. Det innebär att generell arbetslivs - /yrkeserfarenhet inte längre kan användas som förkunskapskrav.

På sidan 172 beskrivs problematiken med kortsiktighet inom YH. Detta är på väg att förändras. Från och med 2017 års ansökningsomgång för yrkeshögskolan finns möjligheten till beviljanden för fler utbildningsomgångar än två. Detta möjliggör en mer långsiktighet inom systemet yrkeshögskolan.

¹ Förordning (2015:545) om referensram för kvalifikationer för livslångt lärande. Referensramen syftar till att synliggöra kvalifikationer oavsett var, hur och när de har förvärvats.

Beslut om detta yttrande har fattats av generaldirektören efter föredragning av Maria Reinitz. I handläggningen har även analytiker Linda Wiklund medverkat. I den slutliga handläggningen har verksamhetscheferna Johnny Henriksson och Christer Bergqvist och rättschefen Carina Larsson deltagit.

Thomas Persson
Generaldirektör

Maria Reinitz
Utbildningshandläggare